TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2024. gada 18. jūnijā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa – Kopējās procedūras starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai – Direktīva 2013/32/ES – 33. panta 2. punkta a) apakšpunkts – Neiespējamība dalībvalsts iestādēm noraidīt patvēruma pieteikumu kā nepieņemamu citā dalībvalstī iepriekš piešķirtā bēgļa statusa dēļ – Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 4. pants – Risks tikt pakļautam necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei šajā citā dalībvalstī – Šo iestāžu veikta patvēruma pieteikuma izskatīšana, neraugoties uz bēgļa statusa piešķiršanu minētajā citā dalībvalstī – Direktīva 2011/95/ES – 4. pants – Individuāla izskatīšana

Lietā C-753/22

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa, Vācija) iesniegusi ar 2022. gada 7. septembra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2022. gada 12. decembrī, tiesvedībā

QY

pret

Bundesrepublik Deutschland,

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietnieks L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], palātu priekšsēdētāji A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] (referente), J. Regans [*E. Regan*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], Z. Čehi [*Z. Csehi*] un O. Spinjana-Matei [*O. Spineanu-Matei*], tiesneši M. Ilešičs [*M. Ilešič*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], S. Rodins [*S. Rodin*], I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*], A. Kumins [*A. Kumin*], M. L. Arasteja Saūna [*M. L. Arastey Sahún*] un M. Gavalecs [*M. Gavalec*],

ģenerāladvokāte: L. Medina,

sekretāre: K. Hetcela [*K. Hötzel*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2023. gada 26. septembra tiesas sēdi,

* Tiesvedības valoda – vācu.

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– QY vārdā – *S. Kellmann*, *Rechtsanwalt*,

– Vācijas valdības vārdā – *J. Möller*, *A. Hoesch* un *R. Kanitz*, pārstāvji,

– Beļģijas valdības vārdā – *M. Jacobs*, *A. Van Baelen* un *M. Van Regemorter*, pārstāvji,

– Čehijas valdības vārdā – *A. Edelmannová*, *M. Smolek* un *J. Vláčil*, pārstāvji,

– Īrijas vārdā – *M. Browne*, *Chief State Solicitor*, *A. Joyce* un *D. O'Reilly*, pārstāvji, kuriem palīdz *A. McMahon*, *BL*,

– Grieķijas valdības vārdā – *G. Karipsiadis* un *T. Papadopoulou*, pārstāvji,

– Francijas valdības vārdā – *R. Bénard*, *O. Duprat-Mazaré*, *B. Fodda* un *J. Illouz*, pārstāvji,

– Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *W. Ferrante*, *avvocato dello Stato*,

– Luksemburgas valdības vārdā – *A. Germeaux*, *J. Reckinger* un *T. Schell*, pārstāvji,

– Nīderlandes valdības vārdā – *M. K. Bulterman* un *H. S. Gijzen*, pārstāvji,

– Austrijas valdības vārdā – *A. Posch*, *J. Schmoll* un *M. Kopetzki*, pārstāvji,

– Eiropas Komisijas vārdā – *A. Azéma*, *J. Hottiaux* un *H. Leupold*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2024. gada 25. janvāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 604/2013 (2013. gada 26. jūnijs), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (OV 2013, L 180, 31. lpp.), 3. panta 1. punkta otro teikumu, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un par piešķirtās aizsardzības saturu (OV 2011, L 337, 9. lpp.) 4. panta 1. punkta otro teikumu un 13. pantu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai (OV 2013, L 180, 60. lpp.) 10. panta 2. un 3. punktu un 33. panta 1. punktu, un 2. punkta a) apakšpunktu.

2 Šis lūgums iesniegts tiesvedībā starp Sīrijas pilsoni QY, kurai Grieķijā ir piešķirts bēgļa statuss, un *Bundesrepublik Deutschland* (Vācijas Federatīvā Republika), ko pārstāv *Bundesamt für Migration und Flüchtlinge* (Federālā migrācijas un bēgļu lietu pārvalde, Vācija; turpmāk tekstā – "federālā pārvalde"), par šīs pārvaldes lēmumu noraidīt QY pieteikumu par bēgļa statusa atzīšanu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Regula Nr. 604/2013

3 Regulas Nr. 604/2013 6. apsvērumā ir noteikts:

"Tagad ir pabeigts pirmais posms [kopējas Eiropas patvēruma sistēmas] izveidei, kurai ilgākā laikposmā būtu jānoved pie visā [Eiropas] Savienībā spēkā esošas kopējas procedūras un vienota statusa attiecībā uz personām, kam piešķirta starptautiskā aizsardzība. [..]"

4 Šīs regulas 1. pantā minētās regulas priekšmets ir definēts šādi:

"Šajā regulā ir paredzēti kritēriji un mehānismi, lai noteiktu dalībvalsti, kas ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kurš iesniegts kādā no dalībvalstīm (turpmāk "atbildīgā dalībvalsts")."

5 Minētās regulas 3. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Dalībvalstis izskata jebkuru starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ko kādai no šīm valstīm tās teritorijā, tostarp pie robežas vai tranzīta zonās, iesniedz trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks. Pieteikumu izskata viena dalībvalsts, kas saskaņā ar III nodaļā izklāstītajiem kritērijiem ir noteikta par atbildīgo."

Direktīva 2011/95

6 Direktīvas 2011/95 7. un 9.–13. apsvērums ir formulēts šādi:

"(7) Kopējas Eiropas patvēruma sistēmas izveides pirmais posms ir pabeigts. [..]

[..]

(9) Stokholmas programmā Eiropadome atkārtoti pauž apņemšanos ievērot mērķi par kopējās aizsardzības un solidaritātes telpas izveidi vēlākais līdz 2012. gadam attiecībā uz personām, kurām ir noteikta starptautiskā aizsardzība, pamatojoties uz kopīgu patvēruma procedūru un vienotu statusu, kas noteikti [LESD] 78. pantā.

(10) Ņemot vērā veiktā izvērtējuma rezultātus, šajā posmā ir lietderīgi apstiprināt principus, kas ir pamatā [Padomes] Direktīvai 2004/83/EK [(2004. gada 29. aprīlis) par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un

piešķirtās aizsardzības saturu (OV 2004, L 304, 12. lpp.)], kā arī censties panākt noteikumu tuvināšanas augstāku līmeni starptautiskās aizsardzības atzīšanas un tās satura jomā, pamatojoties uz augstākiem standartiem.

(11) Būtu jāpiešķir Eiropas Bēgļu fonda un Eiropas patvēruma atbalsta biroja [(EPAB)] līdzekļi, lai sniegtu pienācīgu atbalstu pasākumiem dalībvalstīs, ieviešot kopējās Eiropas patvēruma sistēmas otrajā posmā noteiktos standartus, jo īpaši tajās dalībvalstīs, kuras saskaras ar savu patvēruma sistēmu īpašu un nesamērīgu noslogojumu, kam par iemeslu ir to ģeogrāfiskā vai demogrāfiskā situācija.

(12) Šīs direktīvas galvenais mērķis ir, no vienas puses, nodrošināt, ka dalībvalstis piemēro vienotus kritērijus, lai identificētu personas, kam patiesi nepieciešama starptautiskā aizsardzība, un, no otras puses, nodrošināt, lai minētajām personām visās dalībvalstīs būtu pieejams minimālais pabalstu līmenis.

(13) To noteikumu tuvināšanai, saskaņā ar kuriem personas atzīst par bēgļiem, kā arī to noteikumu tuvināšanai, kas nosaka bēgļa statusa un alternatīvā aizsardzības statusa saturu, vajadzētu palīdzēt ierobežot starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju otrreizējo kustību starp dalībvalstīm, ja šādu kustību izraisa vienīgi atšķirības tiesiskajā regulējumā."

7 Direktīvas 2011/95 1. pantā tās priekšmets ir definēts šādi:

"Šīs direktīvas mērķis ir noteikt standartus, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, lai noteiktu vienotu bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un lai noteiktu piešķirtās aizsardzības saturu."

8 Minētās direktīvas 3. pantā "Labvēlīgāki standarti" ir noteikts:

"Dalībvalstis var ieviest vai saglabāt labvēlīgākus standartus, lai noteiktu, kas kvalificējams kā bēglis vai persona, kura tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību, un noteiktu starptautiskās aizsardzības saturu, ciktāl šādi standarti ir saderīgi ar šo direktīvu."

9 Minētās direktīvas II nodaļā "Starptautiskās aizsardzības pieteikumu novērtēšana" ir ietverts 4.–8. pants. Šīs direktīvas 4. pantā "Faktu un apstākļu novērtēšana" ir noteikts:

"1. Dalībvalstis var uzskatīt par pieteikuma iesniedzēja pienākumu pēc iespējas ātrāk iesniegt visas sastāvdaļas, kas nepieciešamas, lai pamatotu starptautiskās aizsardzības pieteikumu. Dalībvalsts pienākums ir, sadarbojoties ar pieteikuma iesniedzēju, novērtēt attiecīgās pieteikuma sastāvdaļas.

[..]

3. Starptautiskās aizsardzības pieteikuma novērtējums jāveic individuāli par katru pieteikuma iesniedzēju un, to darot, jāņem vērā:

a) visi būtiskie fakti, kas attiecas uz izcelsmes valsti laikā, kad tiek pieņemts lēmums par pieteikumu; tostarp izcelsmes valsts normatīvie akti un veids, kādā tie tiek piemēroti;

b) attiecīgie paziņojumi un dokumentācija, ko iesniedzis pieteikuma iesniedzējs, tostarp informācija par to, vai pieteikuma iesniedzējs bijis vai var tikt pakļauts vajāšanai vai būtiskam kaitējumam;

c) pieteikuma iesniedzēja individuālais stāvoklis un personīgie apstākļi, tostarp tādi faktori kā izcelsme, dzimums un vecums, lai, pamatojoties uz pieteikuma iesniedzēja personīgajiem apstākļiem, novērtētu, vai darbības, ar kādām pieteikuma iesniedzējam bija jāsaskaras vai ar kādām tam var nākties saskarties, būtu uzskatāmas par vajāšanu vai būtisku kaitējumu;

d) vai pieteikuma iesniedzēja darbības kopš izcelsmes valsts pamešanas bijušas saistītas tikai vai galvenokārt ar starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanai nepieciešamo nosacījumu radīšanu, lai novērtētu, vai minēto darbību dēļ pieteikuma iesniedzējam būs jāsaskaras ar vajāšanu vai būtisku kaitējumu, ja tas atgrieztos minētajā valstī;

e) vai būtu pamatoti sagaidāms, ka pieteikuma iesniedzējs pieņemtu citas valsts aizsardzību, kurā viņš varētu pieprasīt pilsonību.

[..]"

10 Direktīvas 2011/95 III nodaļā "Kvalificēšana par bēgli" ir ietverts šīs direktīvas 9.–12. pants. Šīs direktīvas 11. un 12. pantā attiecīgi ir noteikti gadījumi, kuros trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks zaudē bēgļa statusu un tie gadījumi, kuros trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku izslēdz no to personu loka, kas atzīti par bēgļiem.

11 Minētās direktīvas 13. un 14. pants ir ietverts tās IV nodaļā "Bēgļa statuss".

12 Saskaņā ar šīs pašas direktīvas 13. pantu:

"Dalībvalstis piešķir bēgļa statusu trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam, kas tiek kvalificēts kā bēglis saskaņā ar II un III nodaļu."

13 Direktīvas 2011/95 14. pantā "Bēgļa statusa atcelšana, izbeigšana vai atteikums to pagarināt" ir paredzēts:

"1. Attiecībā uz starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, kas iesniegti pēc Direktīvas [2004/83] stāšanās spēkā, dalībvalstis atceļ, izbeidz vai atsaka pagarināt trešās valsts valstspiederīg[ā] vai bezvalstnieka bēgļa statusu, ko piešķīrusi valsts, administratīva, tiesu vai tiesām līdzīgu iestāžu struktūra, ja viņš izbeidzis būt bēglis saskaņā ar 11. pantu.

2. Neskarot 4. panta 1. punktā noteikto bēgļa pienākumu darīt zināmus visus būtiskos faktus un sniegt visu attiecīgo viņa rīcībā esošo dokumentāciju, dalībvalsts, kas piešķīrusi bēgļa statusu, individuāli par katru personu parāda, ka attiecīgā persona zaudējusi bēgļa statusu vai nekad nav bijusi bēglis saskaņā ar šā panta 1. punktu.

3. Dalībvalstis atceļ, izbeidz vai atsaka pagarināt trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka bēgļa statusu, ja attiecīgā dalībvalsts pēc tam, kad viņam piešķirts bēgļa statuss, konstatē, ka:

a) viņš saskaņā ar 12. pantu būtu jāizslēdz vai ir izslēgts no to persona loka, ko atzīst par bēgli;

[..]."

14 Direktīvas 2011/95 VII nodaļā ir definēts "starptautiskās aizsardzības saturs" un ir ietverts 20.–35. pants. Šīs direktīvas 29. panta "Sociālā labklājība" 1. punktā ir noteikts:

"Dalībvalstis nodrošina, ka starptautiskās aizsardzības saņēmēji dalībvalstī, kas šo aizsardzību piešķīrusi, saņem nepieciešamo sociālo palīdzību, kāda tiek nodrošināta minētās dalībvalsts valstspiederīgajiem."

15 Minētās direktīvas 36. panta otrajā daļā ir paredzēts:

"Dalībvalstis, sadarbojoties ar [Eiropas] Komisiju, veic visus vajadzīgos pasākumus, lai izveidotu tiešu sadarbību un īstenotu informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm."

Direktīva 2013/32

16 Direktīvas 2013/32 4., 12., 13. un 43. apsvērums ir izteikts šādi:

"(4) Tamperes sanāksmes secinājumos paredzēts, ka kopējā Eiropas patvēruma sistēmā īsā laikā būtu jāietver kopēji standarti taisnīgām un efektīvām patvēruma piešķiršanas procedūrām dalībvalstīs un ilgtermiņā – Savienības noteikumi kopējas patvēruma procedūras izveidei Savienībā.

[..]

(12) Šīs direktīvas galvenais mērķis ir precīzāk izstrādāt standartus dalībvalstu procedūrām starptautiskās aizsardzības piešķiršanai un atņemšanai, lai izveidotu kopēju patvēruma procedūru Savienībā.

(13) Starptautiskās aizsardzības piešķiršanas un atņemšanas noteikumu tuvināšanai būtu jāpalīdz ierobežot starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju otrreizēju plūsmu starp dalībvalstīm, ja šādu plūsmu izraisītu tiesisko regulējumu atšķirības, un radīt vienlīdzīgus nosacījumus Direktīvas [2011/95] piemērošanai dalībvalstīs.

[..]

(43) Dalībvalstīm būtu jāizskata visi pieteikumi pēc būtības, t.i., jāizvērtē, vai attiecīgo pieteikuma iesniedzēju var atzīt par tiesīgu saņemt starptautisko aizsardzību saskaņā ar Direktīvu [2011/95], izņemot, ja šajā direktīvā paredzēts citādi, jo īpaši, ja var pamatoti pieņemt, ka cita valsts veiktu pārbaudi vai sniegtu pietiekamu aizsardzību. Jo īpaši dalībvalstīm nebūtu jāizvērtē starptautiskās aizsardzības pieteikums pēc būtības, ja pirmā patvēruma valsts pieteikuma iesniedzējam ir piešķīrusi bēgļa statusu vai citādu pietiekamu aizsardzību, un minētā valsts pieteikuma iesniedzēju uzņems atpakaļ."

17 Direktīvas 2013/32 1. pantā tās priekšmets ir definēts šādi:

"Šīs direktīvas mērķis ir noteikt kopējas procedūras starptautiskās aizsardzības piešķiršanai un atņemšanai saskaņā ar Direktīvu [2011/95]."

18 Direktīvas 2013/32 5. pantā "Labvēlīgāki noteikumi" ir noteikts:

"Dalībvalstis var ieviest vai saglabāt labvēlīgākus procedūru standartus, piešķirot vai atņemot starptautisko aizsardzību, ja vien minētie standarti atbilst šai direktīvai."

19 Saskaņā ar šīs direktīvas 10. panta 2. un 3. punktu:

"2. Izskatot starptautiskās aizsardzības pieteikumus, atbildīgā iestāde vispirms nosaka, vai pieteikuma iesniedzēji ir kvalificējami kā bēgļi, un, ja nē, tad nosaka, vai pieteikuma iesniedzēji ir tiesīgi saņemt alternatīvo aizsardzību.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka atbildīgās iestādes lēmumi par starptautiskās aizsardzības pieteikumiem tiek pieņemti pēc atbilstīgas izskatīšanas. Šajā nolūkā dalībvalstis nodrošina, ka:

a) pieteikumi tiek izskatīti un lēmumi tiek pieņemti individuāli, objektīvi un taisnīgi;

b) tiek iegūta precīza un aktualizēta informācija no dažādiem avotiem, piemēram, no EPAB un [Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumos (*UNHCR*)], un attiecīgām starptautiskām cilvēktiesību organizācijām par vispārējo situāciju, kas valda pieteikuma iesniedzēju izcelsmes valstīs un, vajadzības gadījumā, valstīs, caur kurām tie ir izbraukuši, un ka šāda informācija ir pieejama darbiniekiem, kas ir atbildīgi par pieteikumu izskatīšanu un lēmumu pieņemšanu;

c) darbinieki, kas izskata pieteikumus un pieņem lēmumus, zina attiecīgos standartus, kas piemērojami patvēruma jomā, un tiesību aktiem bēgļu jautājumos;

d) darbiniekiem, kas izskata pieteikumus un pieņem lēmumus, ir iespēja vajadzības gadījumā konsultēties ar ekspertiem par konkrētiem jautājumiem, piemēram, par medicīnu, kultūru, reliģiju, ar bērniem saistītiem jautājumiem vai dzimumu jautājumiem."

20 Minētās direktīvas 33. panta 1. punktā un 2. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts:

"1. Papildus gadījumiem, kad pieteikums netiek izskatīts saskaņā ar Regulu [Nr. 604/2013], dalībvalstīm nav jāizvērtē, vai pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs saņemt starptautisko aizsardzību saskaņā ar Direktīvu [2011/95], ja pieteikums tiek uzskatīts par nepieņemamu saskaņā ar šo pantu.

2. Dalībvalstis var uzskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu par nepieņemamu tikai tad, ja:

a) cita dalībvalsts ir piešķīrusi starptautisko aizsardzību [..]."

21 Direktīvas 2013/32 44. un 45. pantā ir noteiktas procedūras starptautiskās aizsardzības atņemšanai.

22 Saskaņā ar šīs direktīvas 49. panta otro daļu:

"Dalībvalstis kopā ar Komisiju veic visus piemērotos pasākumus, lai izveidotu tiešu sadarbību un informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm."

Vācijas tiesības

23 1992. gada 26. jūnija *Asylgesetz (AsylG)* (Patvēruma likums; *BGBl.* 1992 I, 1126. lpp.) – redakcijā, kas publicēta 2008. gada 2. septembrī (*BGBl.* 2008 I, 1798. lpp.) –, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar 2021. gada 9. jūlija *Gesetz zur Weiterentwicklung des Ausländerzentralregisters* (Likums par ārvalstnieku centrālā reģistra izveidi, *BGBl.* 2021 I, 2467. lpp.) (turpmāk tekstā – "Patvēruma likums") 9. pantu, 1. panta 1. un 2. punktā ir paredzēts:

"(1) Šis likums attiecas uz ārvalstniekiem, kuri lūdz:

[..]

2. starptautisko aizsardzību saskaņā ar Direktīvu [2011/95]."

24 Patvēruma likuma 29. panta "Nepieņemami pieteikumi" 1. punkta 2. apakšpunktā ir noteikts:

"Patvēruma pieteikums nav pieņemams, ja [..]:

2. ārvalstniekam jau ir piešķirta 1. panta 1. punkta 2. apakšpunktā minētā starptautiskā aizsardzība citā Eiropas Savienības dalībvalstī [..]."

25 2004. gada 30. jūlija *Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (Aufenthaltsgesetz – AufenthG)* (Likums par ārvalstnieku uzturēšanos, nodarbinātību un integrāciju Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā, *BGBl.* 2004 I, 1950. lpp.) – redakcijā, kas publicēta 2008. gada 25. februārī (*BGBl.* 2008 I, 162. lpp.) –, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar 2022. gada 23. maija *Gesetz zur Regelung eines Sofortzuschlages und einer Einmalzahlung in den sozialen Mindestsicherungssystemen sowie zur Änderung des Finanzausgleichsgesetzes und weiterer Gesetze* (Likums, ar ko reglamentē tūlītēju piemaksu un vienreizēju maksājumu minimālā sociālā nodrošinājuma sistēmās, kā arī grozījumiem Likumā par finansiālo izlīdzināšanu un citos likumos, *BGBl.* 2022 I, 760. lpp.) 4.a pantu, 60. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Saskaņā ar Konvenciju par bēgļu statusu, kas parakstīta Ženēvā 1951. gada 28. jūlijā [(*Recueil des traités des Nations unies*, 189. sēj., 150. lpp., Nr. 2545 (1954)) un stājusies spēkā 1954. gada 22. aprīlī] (*BGBl.* 1953 II, 559. lpp.), ārvalstnieku nedrīkst izraidīt uz tās valsts robežu, kuras teritorijā viņa dzīvība un brīvība ir apdraudēta viņa rases, reliģijas, tautības, piederības pie kādas sociālās grupas vai politisko uzskatu dēļ. Tas pats attiecas arī uz personām, kam piešķirtas patvēruma tiesības, un ārvalstniekiem, kuriem ar nepārsūdzamu aktu ir piešķirts bēgļa statuss vai kuriem citu iemeslu dēļ valsts teritorijā ir bēgļa statuss, vai kuri ārpus valsts teritorijas ir atzīti par ārvalstu bēgļiem atbilstoši Konvencijai par bēgļu statusu. Ja ārvalstnieks atsaucas uz šajā punktā paredzēto aizliegumu izraidīt viņu līdz robežai, federālā pārvalde patvēruma procedūrā nosaka, vai ir izpildīti pirmā teikuma nosacījumi un vai šim ārvalstniekam jāatzīst bēgļa statuss, izņemot otrajā teikumā paredzētos gadījumus. Federālās pārvaldes lēmumu var pārsūdzēt tikai saskaņā ar Patvēruma likuma noteikumiem."

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

26 Sīrijas valstspiederīgajai QY 2018. gadā Grieķijā tika piešķirts bēgļa statuss.

27 Datumā, ko iesniedzējtiesa nav norādījusi, QY iesniedza starptautiskās aizsardzības pieteikumu Vācijā.

28 Ar galīgo nolēmumu, kurš minēts lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu, bet kura datums nav norādīts, *Verwaltungsgericht* (Administratīvā tiesa, Vācija) atzina, ka QY Grieķijā draud nopietns necilvēcīgas vai pazemojošas attieksmes risks Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 4. panta izpratnē un tādēļ viņa nevar atgriezties šajā valstī.

29 Federālā pārvalde ar 2019. gada 1. oktobra lēmumu noraidīja QY pieteikumu par bēgļa statusa piešķiršanu, bet piešķīra viņai alternatīvo aizsardzību.

30 QY par šo lēmumu cēla prasību, ko *Verwaltungsgericht* (Administratīvā tiesa), kurā vērsās prasītāja, noraidīja. Minētā tiesa uzskatīja, ka pieteikums par bēgļa statusa piešķiršanu nav pamatots, jo QY Sīrijā nedraud vajāšana.

31 QY iesniedza tiešu apelācijas sūdzību *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa, Vācija), kas ir iesniedzējtiesa; *Verwaltungsgericht* (Administratīvā tiesa) atļāva šādas apelācijas sūdzības iesniegšanu. Apelācijas sūdzības pamatojumam viņa norāda, ka federālajai pārvaldei bija saistošs tas, ka Grieķijas iestādes bija atzinušas bēgļa statusu.

32 Minētā tiesa norāda, ka *Verwaltungsgericht* (Administratīvā tiesa) bija jālemj pēc būtības par QY starptautiskās aizsardzības pieteikumu. Šo pieteikumu nevarēja atzīt par nepieņemamu, jo šis statuss iepriekš Grieķijā bija piešķirts tādēļ, ka QY draud nopietns risks šajā dalībvalstī tikt pakļautai necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei Hartas 4. panta izpratnē.

33 Iesniedzējtiesa uzsver: pēc būtības ir pierādīts, ka QY neatbilst bēgļa statusa atzīšanas nosacījumiem. Turklāt saskaņā ar Likuma par ārvalstnieku uzturēšanos, profesionālo darbību un integrāciju Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā – tā grozītajā redakcijā – 60. panta 1. punkta otro teikumu Grieķijas iestāžu pieņemtā lēmuma par bēgļa statusa piešķiršanu vienīgās tiesiskās sekas esot aizliegt izraidīt šo bēgli uz tās trešās valsts robežu, no kuras viņš ir aizbēdzis. Turpretī atbilstoši Vācijas tiesību aktiem šāds lēmums neradot nekādas tiesības uz bēgļa statusa jaunu atzīšanu. Tāpat, kā noteikts Vācijas tiesību aktos, šim lēmumam par bēgļa statusa piešķiršanu neesot nekādas saistošas iedarbības, kas novestu pie tā, ka Vācijas iestādēm, kurām izņēmuma kārtā no jauna jāsāk patvēruma procedūra, būtu obligāti jāatzīst šis statuss ieinteresētajai personai šajā procedūrā.

34 Šādos apstākļos iesniedzējtiesa uzskata, ka jānosaka, vai Savienības tiesībām ir pretrunā tas, ka federālā pārvalde no jauna autonomi izskata starptautiskās aizsardzības pieteikumu, un vai Savienības tiesībās ir prasīts, lai citā dalībvalstī pieņemtam lēmumam par bēgļa statusa piešķiršanu būtu saistoša iedarbība attiecībā uz šo iestādi.

35 Šajā ziņā, pirmkārt, iesniedzējtiesa uzskata, ka Savienības primārās tiesības, it īpaši LESD 78. pants, nepamato šādu saistošu iedarbību. Princips par lēmumu par bēgļa statusa piešķiršanu savstarpējo atzīšanu neizrietot no Savienības primārajām tiesībām. Tāpēc, tā kā līdz šai dienai nepastāv vienots starptautiskās aizsardzības statuss, šādas aizsardzības pieteikuma materiālo nosacījumu izskatīšana būtu jāveic dalībvalstij, kurā šis pieteikums iesniegts.

36 Minētās tiesas ieskatā arī savstarpējas uzticēšanās princips nevar pamatot šādu lēmumu savstarpēju atzīšanu. Turklāt šajā gadījumā šī uzticēšanās esot tikusi pārtraukta tādēļ, ka pastāv nopietns risks, ka dalībvalstī, kas ieinteresētajai personai piešķīrusi starptautisko aizsardzību, viņa tiks pakļauta necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei Hartas 4. panta izpratnē.

37 Otrkārt, iesniedzējtiesa norāda, ka nevienā Savienības atvasināto tiesību normā nav skaidri paredzēts, ka bēgļa statusa atzīšanai dalībvalstī būtu saistoša iedarbība attiecībā uz patvēruma procedūru citā dalībvalstī.

38 Paturot to prātā, minētā tiesa vaicā, vai Regulas Nr. 604/2013 3. panta 1. punkta otrajā teikumā ietvertais princips, saskaņā ar kuru starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskata tikai viena dalībvalsts, vai arī Direktīvas 2011/95 4. panta 1. punkta otrā teikuma un 13. panta normas varētu nozīmēt, ka dalībvalsts piešķirtais bēgļa statuss būtu jāatzīst visās pārējās dalībvalstīs, neveicot jaunu izvērtēšanu.

39 Šādā kontekstā minētajai tiesai rodas jautājums par juridiskajām sekām, kādas – gadījumā, ja pastāv būtisks risks, ka dalībvalstī, kurā piešķirta starptautiskā aizsardzība, varētu tik pārkāpts Hartas 4. pants, – rodas tādēļ, ka cita dalībvalsts, kurā iesniegts jauns starptautiskās aizsardzības pieteikums, zaudē iespēju noraidīt to kā nepieņemamu saskaņā ar Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta a) apakšpunktu. Iesniedzējtiesas ieskatā šai citai dalībvalstij pieteikuma iesniedzējs būtu jāuzskata par "pirmreizēju" pieteikuma iesniedzēju un šai dalībvalstij būtu jāveic jauna izskatīšana, un tai nebūtu saistoši apsvērumi, kas ietverti iepriekš pirmajā dalībvalstī pieņemtajā lēmumā par bēgļa statusa piešķiršanu.

40 Tomēr šī pati tiesa norāda, ka šāda pieeja varētu izraisīt to, ka tiek apieti Direktīvas 2011/95 11., 12. un 14. pantā paredzētie īpašie noteikumi par bēgļa statusa zaudēšanu, izslēgšanu no to personu loka, kas atzīti par bēgļiem, un šī statusa atcelšanu. Paturot to prātā, tā uzsver, ka šajā gadījumā nepastāv ieinteresētās personas tiesiskā stāvokļa pasliktināšanās risks; šī persona katrā ziņā nevar tikt izraidīta līdz savas izcelsmes valsts robežai, jo federālā pārvalde tai ir piešķīrusi alternatīvo aizsardzību.

41 Treškārt, iesniedzējtiesa šaubās par to, kā jāsaprot 2019. gada 13. novembra rīkojuma *Hamed* un *Omar* (C-540/17 un C-541/17, EU:C:2019:964) 42. punkts. Atsauce uz "jaunu" patvēruma procedūru varētu liecināt par labu jaunai izskatīšanai, savukārt norāde uz tiesībām, kas saistītas ar bēgļa statusu, varētu nozīmēt citā dalībvalstī jau piešķirtā statusa atzīšanu.

42 Šādos apstākļos *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai gadījumā, ja dalībvalsts nevar izmantot [Direktīvas 2013/32] 33. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētās pilnvaras noraidīt kā nepieņemamu starptautiskās aizsardzības pieteikumu saistībā ar citā dalībvalstī piešķirtu bēgļa statusu, jo dzīves apstākļi šajā [citā] dalībvalstī pieteikuma iesniedzēju pakļautu nopietnam necilvēcīgas vai pazemojošas attieksmes riskam Hartas 4. panta izpratnē, Regulas [Nr. 604/2013] 3. panta 1. punkta otrais teikums, Direktīvas [2011/95] 4. panta 1. punkta otrais teikums un 13. pants, kā arī Direktīvas [2013/32] 10. panta 2. un 3. punkts, 33. panta 1. punkts un 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka fakts, ka bēgļa statuss jau ir piešķirts, liedz [pirmajai] dalībvalstij veikt tai iesniegtā starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu neatkarīgi no iepriekšējo procedūru rezultātiem un uzliek tai pienākumu piešķirt pieteikuma iesniedzējam bēgļa statusu, neizvērtējot šīs aizsardzības materiālos nosacījumus?"

Par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību

43 Īrija atsaucas uz lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu nepieņemamību, pamatojoties uz to, ka lūgtā interpretācija attiecas uz tā sauktās "*acte clair*" teorijas piemērošanu. Īrijas ieskatā pašreiz spēkā esošajos Savienības tiesību aktos nav nevienas normas, kurā būtu paredzēts, ka dalībvalstis savstarpēji atzīst lēmumus par starptautiskās aizsardzības piešķiršanu, ko pieņēmusi cita dalībvalsts.

44 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru uz tādiem jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa uzdevusi atbilstoši pašas noteiktajam tiesiskajam regulējumam un faktiskajiem apstākļiem un kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas nozīmīguma prezumpcija. Tiesa var atteikties lemt par valsts tiesas iesniegto lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar faktisko situāciju pamatlietā vai pamatlietas priekšmetu, ja izvirzītā problēma ir hipotētiska vai arī ja Tiesai nav zināmi faktiskie un tiesiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedums, 2022. gada 8. novembris, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Aizturēšanas pārbaude pēc savas ierosmes), C-704/20 un C-39/21, EU:C:2022:858, 61. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

45 Šajā gadījumā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu nepārprotami izriet, ka uzdotais jautājums patiešām attiecas uz to Savienības tiesību normu interpretāciju, kurām ir nozīme pamatlietā. Īrijas norādītais apstāklis, ka lūgtā interpretācija ir skaidra, skar atbildi pēc būtības, kas sniedzama uz šo jautājumu, un, pieņemot, ka tas tā patiešām ir, nevar atspēkot šī jautājuma nozīmīguma prezumpciju.

46 Katrā ziņā valsts tiesai nekādi nav aizliegts uzdot Tiesai prejudiciālu jautājumu, atbilde uz kuru nerada nekādas pamatotas šaubas. Tādējādi, pat pieņemot, ka tas tā būtu, lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, kurā ietverts šāds jautājums, tomēr nekļūst nepieņemams (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 9. marts, *Vapo Atlantic*, C-604/21, EU:C:2023:175, 33. punkts).

47 Tāpēc lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par prejudiciālo jautājumu

48 Ar vienīgo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 604/2013 3. panta 1. punkts, Direktīvas 2011/95 4. panta 1. punkts un 13. pants, kā arī Direktīvas 2013/32 10. panta 2. un 3. punkts un 33. panta 1. punkts un 2. punkta a) apakšpunkts jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja dalībvalsts kompetentā iestāde nevar izmantot pēdējā minētajā tiesību normā paredzēto iespēju noraidīt kā nepieņemamu starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ko iesniedzis pieteikuma iesniedzējs, kuram cita dalībvalsts jau ir piešķīrusi šādu aizsardzību – tādēļ ka pastāv nopietns risks, ka pieteikuma iesniedzējs šajā citā dalībvalstī tiks pakļauts necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei Hartas 4. panta izpratnē –, šai iestādei ir pienākums atzīt minētajam pieteikuma iesniedzējam bēgļa statusu tikai tāpēc vien, ka minētā cita dalībvalsts viņam jau ir piešķīrusi šo statusu, vai arī tā var veikt jaunu autonomu pieteikuma izskatīšanu pēc būtības.

49 Vispirms jāatgādina, ka atbilstoši Direktīvas 2013/32 33. panta 1. punktam papildus gadījumiem, kad pieteikums netiek izskatīts, piemērojot Regulu Nr. 604/2013, dalībvalstīm nav jāpārbauda, vai pieteikuma iesniedzējs izpilda prasītos nosacījumus, lai varētu saņemt starptautisko aizsardzību, piemērojot Direktīvu 2011/95, ja pieteikums tiek uzskatīts par nepieņemamu saskaņā ar šo pantu.

Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punktā ir izsmeļoši uzskaitītas situācijas, kurās dalībvalstis var uzskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu par nepieņemamu (spriedumi, 2019. gada 19. marts, *Ibrahim* u.c., C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219, 76. punkts, kā arī 2022. gada 22. februāris, *Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides* (Ģimenes vienotība – Jau piešķirta aizsardzība), C-483/20, EU:C:2022:103, 23. punkts).

50 Šajā ziņā Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta mērķis – kā izriet no tās 43. apsvēruma – ir atvieglot dalībvalstu pienākumu izskatīt visus starptautiskās aizsardzības pieteikumus, nosakot gadījumus, kādos šāds pieteikums ir uzskatāms par nepieņemamu. Ņemot vērā šo mērķi, šī tiesību norma pēc sava rakstura kopumā ir atkāpe attiecībā pret minēto pienākumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 1. augusts, *Bundesrepublik Deutschland* (Bēgļu bērns, kas dzimis ārpus uzņemošās dalībvalsts), C-720/20, EU:C:2022:603, 49. punkts un tajā minētā judikatūra).

51 Viena no šādām situācijām ir Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētā situācija, kad starptautisko aizsardzību jau ir piešķīrusi cita dalībvalsts. Ja dalībvalstis šādā situācijā piemēro šo nepieņemamības pamatu, tās ir atbrīvotas no šī sprieduma iepriekšējā punktā minētā pienākuma (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 22. februāris, *Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides* (Ģimenes vienotība – Jau piešķirta aizsardzība), C-483/20, EU:C:2022:103, 23. un 24. punkts).

52 Ņemot to vērā, Tiesa ir nospriedusi, ka dalībvalsts iestādes izņēmuma kārtā nevar izmantot Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta a) apakšpunktā piedāvāto iespēju noraidīt pieteikumu par bēgļa statusa piešķiršanu kā nepieņemamu, pamatojoties uz to, ka pieteikuma iesniedzējam jau ir piešķirta starptautiskā aizsardzība citā dalībvalstī, ja minētās iestādes ir nonākušas pie secinājuma, ka paredzamie dzīves apstākļi, ar ko šis pieteikuma iesniedzējs kā starptautiskās aizsardzības saņēmējs sastapsies šajā citā dalībvalstī, viņu pakļaus nopietnam necilvēcīgas vai pazemojošas attieksmes riskam Hartas 4. panta izpratnē (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 19. marts, *Ibrahim* u.c., C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219, 92. punkts; rīkojumu, 2019. gada 13. novembris, *Hamed* un *Omar*, C-540/17 un C-541/17, EU:C:2019:964, 35. punkts, kā arī spriedumu, 2022. gada 22. februāris, *Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides* (Ģimenes vienotība – Jau piešķirta aizsardzība), C-483/20, EU:C:2022:103, 32. un 34. punkts).

53 Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta a) apakšpunktā sniegtā iespēja ar šo direktīvu izveidotajā kopējā patvēruma procedūrā ir savstarpējas uzticēšanās principa izpausme, kas kopējās Eiropas patvēruma sistēmas kontekstā ļauj un uzliek pienākumu dalībvalstīm prezumēt, ka attieksme pret starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem katrā dalībvalstī atbilst Hartas prasībām, it īpaši tās 1. un 4. pantam, kuros nostiprināta viena no Savienības un tās dalībvalstu pamatvērtībām; šī prezumpcija un no tās izrietošās iespējas izmantošana ir attaisnojama tikai tad, ja ir pierādīts, ka patiesībā konkrētajā dalībvalstī tas tā nav (spriedums, 2019. gada 19. marts, *Ibrahim* u.c., C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219, 83.–86. punkts, kā arī rīkojums, 2019. gada 13. novembris, *Hamed* un *Omar*, C-540/17 un C-541/17, EU:C:2019:964, 41. punkts)

54 Šajā ziņā jāprecizē, ka šī sprieduma 52. punktā minētajām nepilnībām jābūt sasniegušām īpaši augstu smaguma pakāpi, kas ir atkarīgs no visiem lietas apstākļiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 19. marts *Ibrahim* u.c., C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219, 89.–91. punkts).

55 Ņemot vērā šo judikatūru, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai gadījumā, ja dalībvalsts iestāde nevar saskaņā ar Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta a) apakšpunktu atzīt par nepieņemamu tai iesniegto starptautiskās aizsardzības pieteikumu, tā var novērtēt šī starptautiskās aizsardzības pieteikuma pamatotību un tai nav saistošs fakts, ka cita dalībvalsts pieteikuma iesniedzējam jau ir piešķīrusi šādu aizsardzību.

56 Lai atbildētu uz uzdoto jautājumu, pirmkārt, jākonstatē, ka Savienības tiesībās starptautiskās aizsardzības jomā šobrīd nav tieša dalībvalstu pienākuma automātiski atzīt citas dalībvalsts pieņemtus lēmumus par bēgļa statusa piešķiršanu.

57 Šajā ziņā jāatgādina, ka atbilstoši LESD 78. panta 1. punktam kopējā politika, kuru Savienība īsteno patvēruma jomā, ir vērsta uz to, lai varētu piešķirt attiecīgu statusu jebkuram trešās valsts pilsonim, kam nepieciešama starptautiskā aizsardzība, un lai nodrošinātu neizraidīšanas principa ievērošanu. Dažādie kopējās Eiropas patvēruma sistēmas aspekti ir uzskaitīti LESD 78. panta 2. punkta a)–g) apakšpunktā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 6. septembris, Slovākija un Ungārija/Padome, C-643/15 un C-647/15, EU:C:2017:631, 75. punkts).

58 It īpaši LESD 78. panta 2. punkta a) apakšpunktā ir noteikts, ka Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome paredz pasākumus par kopējo Eiropas patvēruma sistēmu, kuru veido "vienots patvēruma statuss trešo valstu pilsoņiem, kas ir derīgs visā Savienībā".

59 Lai gan šajā tiesību normā tādējādi ir paredzēts juridiskais pamats, lai Savienības likumdevējs pieņemtu Savienības tiesību aktus, kuros ietverts šāds vienots statuss, tomēr, kā ģenerāladvokāte būtībā norādījusi secinājumu 48. punktā, Savienības likumdevēja iesaistīšanās ir nepieciešama, lai konkrēti īstenotu visas ar minēto statusu saistītās tiesības, kuras – tā kā tās ir piešķīrusi viena dalībvalsts un atzinušas visas pārējās – ir spēkā visā Savienībā.

60 Šajā ziņā no tiesību aktu, kas pieņemti, pamatojoties uz LESD 78. panta 2. punktu, apsvērumiem un it īpaši no Regulas Nr. 604/2013 6. apsvēruma, Direktīvas 2011/95 7. un 9.–11. apsvēruma, kā arī Direktīvas 2013/32 4. un 12. apsvēruma izriet, ka Savienības likumdevējs ir iecerējis secīgos posmos pakāpeniski izveidot kopējo Eiropas patvēruma sistēmu, kurai ilgākā laikposmā būtu jānoved pie visā Savienībā spēkā esošas kopējas procedūras un vienota bēgļu statusa.

61 Tādējādi – vispirms – Direktīvas 2011/95, kas pieņemta, pamatojoties uz LESD 78. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu, mērķis, kā izriet no tās 1. panta, lasot to kopsakarā ar tās 12. apsvērumu, citastarp ir nodrošināt, ka visas dalībvalstis piemēro vienotus kritērijus, lai identificētu personas, kam patiesi nepieciešama starptautiskā aizsardzība (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 13. septembris, *Ahmed*, C-369/17, EU:C:2018:713, 37. punkts).

62 It īpaši, runājot par iesniedzējtiesas minētajām šīs direktīvas tiesību normām, tās 4. pantā ir noteikti šādi kopīgi kritēriji attiecībā uz faktu un apstākļu novērtēšanu starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanā, šī panta pirmā punkta otrajā teikumā precizējot, ka dalībvalstij, sadarbojoties ar pieteikuma iesniedzēju, ir jāizvērtē attiecīgās pieteikuma sastāvdaļas. Savukārt minētās direktīvas 13. pantā dalībvalstīm ir noteikts pienākums piešķirt bēgļa statusu trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam, kas tiek kvalificēts kā bēglis saskaņā ar šīs pašas direktīvas II un III nodaļu.

63 Tomēr nedz šajās tiesību normās, nedz kādā citā Direktīvas 2011/95 normā dalībvalstīm nav noteikts pienākums automātiski atzīt citas dalībvalsts pieņemtus lēmumus par bēgļa statusa piešķiršanu. Gluži pretēji – dažās šīs direktīvas normās, piemēram, tās 29. panta 1. punktā par sociālo aizsardzību, atsevišķas ar bēgļa statusu saistītas tiesības ir attiecinātas tikai uz dalībvalsti, kas šo statusu piešķīrusi.

64 Turpinot – Direktīvas 2013/32, kas pieņemta, pamatojoties uz LESD 78. panta 2. punkta d) apakšpunktu, mērķis atbilstoši tās 1. pantam "ir noteikt kopējas procedūras starptautiskās aizsardzības piešķiršanai un atņemšanai saskaņā ar Direktīvu [2011/95]."

65 Direktīvas 2013/32 10. pantā, uz kuru atsaucas iesniedzējtiesa, ir paredzētas pieteikumu par šādas aizsardzības piešķiršanu izskatīšanas prasības, un tā 2. punktā ir prasīts, ka atbildīgā iestāde vispirms nosaka, vai pieteikuma iesniedzējs ir kvalificējams kā bēglis, un ja nav, tad nosaka, vai pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs saņemt alternatīvo aizsardzību. Saskaņā ar 10. panta 3. punktu šai iestādei jāpieņem lēmums, veicot atbilstīgu izskatīšanu un ievērojot šajā tiesību normā uzskaitītos nosacījumus. Savukārt nedz Direktīvas 2013/32 10. pantā, nedz 33. panta 1. punktā un 2. punkta a) apakšpunktā, kuru saturs atgādināts šī sprieduma 49.–51. punktā, minētajai iestādei nav noteikts pienākums automātiski atzīt citas dalībvalsts pieņemtos lēmumus par bēgļa statusa piešķiršanu.

66 Visbeidzot – Regulas Nr. 604/2013, kas balstīta uz LESD 78. panta 2. punkta e) apakšpunktu, mērķis saskaņā ar tās 1. pantu ir paredzēt kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kas atbildīga par tāda trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kurš iesniegts kādā no dalībvalstīm.

67 Lai gan saskaņā ar šīs regulas 3. panta 1. punktu trešās valsts pilsoņa vai bezvalstnieka iesniegts patvēruma pieteikums vienā no dalībvalstīm, lai kura tā būtu, principā jāizskata tikai vienai dalībvalstij, kura noteikta par atbildīgo atbilstoši šīs regulas III nodaļā noteiktajiem kritērijiem (spriedums, 2017. gada 16. februāris, C. K. u.c., C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, 56. punkts), no tā tomēr neizriet, ka – tā kā šajā ziņā nav nekādu noteikumu – šādi izraudzītās dalībvalsts pieņemtais lēmums būtu automātiski jāatzīst pārējām dalībvalstīm.

68 No šī sprieduma 57.–67. punktā izklāstītā pamatojuma izriet, ka Savienības likumdevējs atbilstoši pašreiz spēkā esošajai kopējai Eiropas patvēruma sistēmai vēl nav pilnībā konkretizējis LESD 78. panta 2. punkta a) apakšpunkta mērķi, proti, vienotu patvēruma statusu trešo valstu pilsoņiem, kas ir derīgs visā Savienībā. It īpaši Savienības likumdevējs šajā stadijā nav nedz noteicis principu, saskaņā ar kuru dalībvalstīm būtu pienākums automātiski atzīt citas dalībvalsts pieņemtos lēmumus par bēgļa statusa piešķiršanu, nedz arī precizējis šī principa īstenošanas noteikumus.

69 Lai gan tādējādi dalībvalstis saskaņā ar pašreiz spēkā esošajām Savienības tiesībām visu ar bēgļa statusu saistīto tiesību atzīšanu savā teritorijā var brīvi pakārtot nosacījumam, ka to kompetentās iestādes pieņem jaunu lēmumu par šī statusa piešķiršanu, tās var paredzēt automātisku citas dalībvalsts pieņemta lēmuma atzīšanu, piemērojot labvēlīgākus noteikumus Direktīvas 2011/95 3. panta un Direktīvas 2013/32 5. panta izpratnē. Ir skaidrs, ka Vācijas Federatīvā Republika nav izmantojusi šo iespēju.

70 Otrkārt, šādos apstākļos jānosaka tvērums, kādā dalībvalsts kompetentā iestāde izskata starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ko iesniedzis pieteikuma iesniedzējs, kuram cita dalībvalsts jau ir piešķīrusi bēgļa statusu.

71 Šajā ziņā jāatgādina, kā norādīts šī sprieduma 62. punktā, ka atbilstoši Direktīvas 2011/95 13. pantam dalībvalstis piešķir bēgļa statusu trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam, kas atbilst nosacījumiem, lai viņu atzītu par bēgli saskaņā ar šīs direktīvas II un III nodaļu, un tām šajā ziņā nav rīcības brīvības (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2015. gada 24. jūnijs, T., C-373/13, EU:C:2015:413, 63. punkts; 2019. gada 14. maijs, M u.c. (Bēgļa statusa atcelšana), C-391/16, C-77/17 un C-78/17, EU:C:2019:403, 89. punkts, kā arī 2024. gada 16. janvāris, *Intervyuirasht organ na DAB pri MS* (No vardarbības ģimenē cietušas sievietes), C-621/21, EU:C:2024:47, 72. punkts un tajā minētā judikatūra). Savukārt, izņemot Direktīvas 2011/95 3. pantā paredzēto iespēju piemērot labvēlīgākus valsts standartus, tajā nav paredzēta bēgļa statusa piešķiršana trešo valstu valstspiederīgajiem vai bezvalstniekiem, kuri nav izpildījuši šos nosacījumus (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2018. gada 13. septembris, *Ahmed*, C-369/17, EU:C:2018:713, 48. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2021. gada 9. novembris, *Bundesrepublik Deutschland* (Ģimenes vienotības saglabāšana), C-91/20, EU:C:2021:898, 39. un 40. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

72 Lai noteiktu, vai šie nosacījumi ir izpildīti, dalībvalstīm atbilstoši Direktīvas 2011/95 4. panta 3. punktam katrs starptautiskās aizsardzības pieteikums jāizvērtē individuāli, ņemot vērā it īpaši visus būtiskos faktus, kas attiecas uz ieinteresētās personas izcelsmes valsti laikā, kad tiek pieņemts lēmums par pieteikumu, attiecīgos paziņojumus un dokumentāciju, ko iesniedzis pieteikuma iesniedzējs, kā arī viņa individuālo stāvokli un personīgos apstākļus (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2018. gada 25. janvāris, F, C-473/16, EU:C:2018:36, 41. punkts, kā arī 2019. gada 19. marts, *Ibrahim* u.c., C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219, 98. punkts).

73 Tādā pašā nozīmē no Direktīvas 2013/32 10. panta 3. punkta būtībā izriet, ka starptautiskās aizsardzības pieteikumi jāizskata individuāli, objektīvi un taisnīgi, ņemot vērā precīzu un aktualizētu informāciju.

74 Tāpēc gadījumā, ja, piemērojot šī sprieduma 52. punktā atgādināto judikatūru, dalībvalsts kompetentā iestāde nevar saskaņā ar Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta a) apakšpunktu atzīt par nepieņemamu tai iesniegto starptautiskās aizsardzības pieteikumu, šai iestādei jāveic bēgļa statusa piešķiršanas nosacījumu individuāla, pilnīga un aktualizēta izvērtēšana.

75 Ja patvēruma meklētājs atbilst nosacījumiem, lai viņu atzītu par bēgli saskaņā ar Direktīvas 2011/95 II un III nodaļu, minētajai iestādei viņam jāpiešķir bēgļa statuss un tai nav nekādas rīcības brīvības.

76 Šajā ziņā, lai gan šai pašai iestādei nav pienākuma atzīt šim pieteikuma iesniedzējam bēgļa statusu tikai tādēļ, ka šis statuss viņam iepriekš ir ticis piešķirts ar citas dalībvalsts lēmumu, tai tomēr ir pilnībā jāņem vērā šis lēmums un tā pamatā esošie elementi.

77 Kopēja Eiropas patvēruma sistēma, kurā ietverti vienoti kritēriji, lai identificētu personas, kam patiesi nepieciešama starptautiskā aizsardzība – kā uzsvērts Direktīvas 2011/95 12. apsvērumā –, ir balstīta uz savstarpējās uzticēšanās principu, saskaņā ar kuru jāpieņem, ka attieksme pret starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem, izņemot ārkārtas apstākļus, ikvienā dalībvalstī atbilst Savienības tiesību prasībām, tostarp Hartas, Konvencijas par bēgļu statusu, kā arī Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas, kas parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī, prasībām (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2011. gada 21. decembris, N.S. u.c., C-411/10 un C-493/10, EU:C:2011:865, 78.–80. punkts, kā arī 2019. gada 19. marts, *Ibrahim* u.c., C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219, 84. un 85. punkts).

78 Turklāt, ņemot vērā LES 4. panta 3. punkta pirmajā daļā ietverto lojālas sadarbības principu, atbilstoši kuram Savienība un dalībvalstis ar patiesu savstarpēju cieņu palīdz cita citai, lai nodrošinātu to pienākumu izpildi, kas izriet no Līgumiem (spriedums, 2016. gada 6. septembris, *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 42. punkts), un kurš ir konkrēti izteikts Direktīvas 2011/95 36. pantā, kā arī Direktīvas 2013/32 49. pantā, un lai, cik vien iespējams nodrošinātu to lēmumu konsekvenci, ko divu dalībvalstu kompetentās iestādes pieņēmušas par viena un tā paša trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka nepieciešamību saņemt starptautisko aizsardzību, jāsecina, ka dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurai jālemj par jauno pieteikumu, cik vien iespējams ātri jāsāk informācijas apmaiņa ar tās dalībvalsts kompetento iestādi, kas iepriekš tam pašam pieteikuma iesniedzējam piešķīrusi bēgļa statusu. Šajā ziņā pirmajai iestādei jāinformē otrā iestāde par jauno pieteikumu, jānosūta tai savs atzinums par šo jauno pieteikumu un jālūdz saprātīgā termiņā nosūtīt otrās iestādes rīcībā esošo informāciju, kuras dēļ piešķirts šis statuss.

79 Šī informācijas apmaiņa ir paredzēta, lai dalībvalsts iestāde, kurā iesniegts jaunais pieteikums, pilnībā pārzinot lietas apstākļus, varētu veikt pārbaudes, kas tai jāveic starptautiskās aizsardzības procedūrā.

80 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu jāatbild, ka Regulas Nr. 604/2013 3. panta 1. punkts, Direktīvas 2011/95 4. panta 1. punkts un 13. pants, kā arī Direktīvas 2013/32 10. panta 2. un 3. punkts un 33. panta 1. punkts un 2. punkta a) apakšpunkts jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja dalībvalsts kompetentā iestāde nevar izmantot pēdējā minētajā tiesību normā paredzēto iespēju noraidīt kā nepieņemamu starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ko iesniedzis pieteikuma iesniedzējs, kuram cita dalībvalsts jau ir piešķīrusi šādu aizsardzību – tādēļ ka pastāv nopietns risks, ka pieteikuma iesniedzējs šajā citā dalībvalstī tiks pakļauts necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei Hartas 4. panta izpratnē –, šai iestādei ir pienākums veikt jaunu individuālu, pilnīgu un aktualizētu pieteikuma izskatīšanu jaunā starptautiskās aizsardzības procedūrā atbilstoši Direktīvām 2011/95 un 2013/32. Šajā izskatīšanā minētajai iestādei tomēr pilnībā jāņem vērā otras dalībvalsts lēmums piešķirt starptautisko aizsardzību minētajam pieteikuma iesniedzējam, kā arī šo lēmumu pamatojošie elementi.

Par tiesāšanās izdevumiem

81 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 604/2013 (2013. gada 26. jūnijs), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, 3. panta 1. punkts, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un par piešķirtās aizsardzības saturu, 4. panta 1. punkts un 13. pants, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām

starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai 10. panta 2. un 3. punkts un 33. panta 1. punkts un 2. punkta a) apakšpunkts

jāinterpretē tādējādi, ka

tad, ja dalībvalsts kompetentā iestāde nevar izmantot pēdējā minētajā tiesību normā paredzēto iespēju noraidīt kā nepieņemamu starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ko iesniedzis pieteikuma iesniedzējs, kuram cita dalībvalsts jau ir piešķīrusi šādu aizsardzību – tādēļ ka pastāv nopietns risks, ka pieteikuma iesniedzējs šajā citā dalībvalstī tiks pakļauts necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 4. panta izpratnē –, šai iestādei ir pienākums veikt jaunu individuālu, pilnīgu un aktualizētu pieteikuma izskatīšanu jaunā starptautiskās aizsardzības procedūrā atbilstoši Direktīvām 2011/95 un 2013/32. Šajā izskatīšanā minētajai iestādei tomēr pilnībā jāņem vērā otras dalībvalsts lēmums piešķirt starptautisko aizsardzību minētajam pieteikuma iesniedzējam, kā arī šo lēmumu pamatojošie elementi.

[Paraksti]